

ศักยภาพของชุมชนไทลื้อในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
กรณีศึกษาบ้านดอนมูล อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน

วัชรภรณ์ จันทร์ขำ

วิทยานิพนธ์นี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สิงหาคม 2547

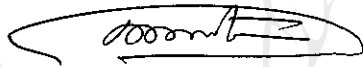
ISBN 974 - 658 - 901 - 6

สภภาพของชุมชนไทลื้อในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
กรณีศึกษาบ้านคอนมูล อำเภอท่าวังพา จังหวัดน่าน

วัชรภรณ์ จันทร์ขำ

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์

.....กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. ชูเกียรติ สีสุวรรณ

.....กรรมการ
ศาสตราจารย์ ดร. มนัส สุวรรณ

.....กรรมการ
นายมนัส เตชะเสถียร

18 สิงหาคม 2547

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาศักยภาพของชุมชนไทลื้อในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกรณีศึกษาบ้านดอนมูล อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ครั้งนี้ เป็นความตั้งใจของผู้วิจัยที่จะศึกษาเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งนับเป็นการสร้างบทบาททางสังคมของคนในชุมชน เพื่อแสดงให้เห็นถึงขีดความสามารถของชุมชนระดับรากหญ้า โดยใช้การท่องเที่ยวเป็นกลไกเชื่อมโยงชุมชนอันแสดงถึงอัตลักษณ์ชาวไทลื้อกับการมีปฏิสัมพันธ์กับคนภายนอก

ผลงานวิจัยนี้ ได้รับทุนสนับสนุนจากโครงการพัฒนาองค์ความรู้และศึกษานโยบายการจัดการทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทย ซึ่งร่วมจัดตั้งโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย และศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ รหัสโครงการ BRT T_446003 ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นประโยชน์ผู้วิจัยอย่างมาก ในการนี้ต้องกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ ประธานกรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้มอบโอกาสที่ดีแก่ผู้วิจัยในการขอทุนสนับสนุนการวิจัย และตรวจสอบรายละเอียดในทุกขั้นตอนของการเขียนวิทยานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์ อีกทั้งขอกราบขอบพระคุณกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. ชูเกียรติ ลีสวรรณ์ ที่กรุณาชี้แนะแนวคิดและแนวทางการรวบรวมการทำวิจัยไปสู่ผลการศึกษามีความสมบูรณ์มากขึ้น และศาสตราจารย์ ดร. มนัส สุวรรณ ที่กรุณาให้ความรู้ คำปรึกษา และคำแนะนำเป็นอย่างดี อีกทั้งขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในสาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทุกท่าน ที่ให้วิถีทางแห่งความคิด ปัญญา ความรู้ในการศึกษาที่ดีตลอดมา ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์มนัส เตชะเสถียร ที่กรุณารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ตรวจแก้ไขงานให้สำเร็จไปด้วยดี และทำยสุดขอกราบขอบพระคุณ ท่านอาจารย์ประจวบ คำบุญรัตน์ อดีตผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้กรุณาให้การสนับสนุนทั้งทางตรงและทางอ้อม ผ่านรองศาสตราจารย์ ดร. อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

การได้เข้าไปศึกษาในชุมชนไทลื้อบ้านดอนมูล แม้จะเป็นช่วงระยะเวลาสั้นๆ แต่ก็ทำให้ผู้วิจัยได้เห็นถึงขีดความสามารถของคนในชุมชน ในการจัดการรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณค่า และการสืบสานสิ่งดีงามทางวัฒนธรรมให้ก่อเกิดขึ้นในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปทุกขณะ ผู้วิจัยรู้สึกเป็นพระคุณอย่างยิ่ง ที่ได้รับความร่วมมือจากผู้นำชุมชนและชาวบ้านชุมชนไทลื้อบ้านดอนมูลทุกท่าน ที่เสียสละเวลาอันมีค่าให้ข้อมูลการวิจัยอันเต็มเปี่ยมด้วยไมตรีจิตอันดี อีกทั้งให้ความ

ช่วยเหลือผู้วิจัยตลอดระยะเวลาในการเก็บข้อมูล โดยเฉพาะขอขอบพระคุณผู้ใหญ่สวิง เทพเสน และครอบครัว ที่ให้การต้อนรับ อีกทั้งกรุณาอนุเคราะห์เรื่องที่พักและอาหารแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณ ครูบุญยัง คำวง ประธานกลุ่มองค์กรการท่องเที่ยว ที่ให้ความช่วยเหลือและเอื้อเฟื้อ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยอย่างยิ่ง และน้องๆ กลุ่มเยาวชนที่เป็นกำลังสำคัญช่วยกัน สร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดขึ้นในชุมชนไปสู่ความยั่งยืน ขอให้ชุมชนไทลื้อบ้านดอนมูลธำรงรักษา ความเข้มแข็งของชุมชนไว้ตลอดไป

ขอขอบคุณน้ำใจอันงดงามจากบุคคลรอบข้างที่เป็นห่วงเป็นใย และกำลังใจจากเพื่อนรัก วยเยาว์ เพื่อนๆ ศิลป์ / 5 ห้องครูจิรภรณ์ กำแก้ว และเพื่อนๆ Communication Art '95 ที่คอย ถามไถ่ความก้าวหน้าของการทำวิจัยอยู่เสมอ ตลอดจนมิตรภาพอันเปี่ยมล้นจากพี่ๆ เพื่อนๆ และ น้องๆ MEM 7 (Man and Environment Management) ภาคปกติ ที่ได้สร้างความทรงจำที่ดี ในช่วงชีวิตหนึ่งร่วมกัน ทั้งคอยเคียงเจ็ญและผลักดันให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จพร้อมๆ กัน

การแสดงความคิดเห็นต่อผลงานวิจัยนี้ จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการแก้ไขปรับปรุง และนำไปใช้อ้างอิงในลำดับต่อไป หากมีข้อบกพร่องประการใดผู้วิจัยยินดีขอน้อมรับคำแนะนำ จากทุกท่าน แต่หากคุณประโยชน์ใดหรือความเจริญงอกงามอันเกิดจากผลงานวิจัย ผู้วิจัยขอมอบ เป็นกุศลแก่ คุณปู่ คุณย่า คุณตา คุณยาย และคุณพ่อ นาวาอากาศโทเดช จันทร์ขำ วีระบุรุษผู้เป็นที่รักเคารพยิ่ง ที่สร้างแรงบันดาลใจให้ลูกมีความมุ่งมั่นในเส้นทางการศึกษาเล่าเรียน คอยชี้แนะ กระบวนการเรียนรู้ชีวิตมาโดยตลอด และคุณแม่สมถวิล จันทร์ขำ ผู้เป็นทุกๆ สิ่งที่มีความหมาย ในชีวิตของลูก คอยดูแลเอาใจใส่ด้วยความรักอันอบอุ่น เป็นที่พิงพิงใจให้ลูกในทุกยาม รวมถึง บรรดาญาติๆ ที่รอคอยความสำเร็จอีกขั้นหนึ่งในครั้งนี้ รวมทั้งบุพพภาพจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัยมาตั้งแต่เล็กจนเติบโตใหญ่ โดยเฉพาะสายใยความรักความผูกพันจาก ครูอัจฉรา ชันหลวง ที่ไม่เคยจางหาย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 วิชาภรณ์ จันทร์ขำ
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved